

אריה קוטלר ז"ל

1940 - 2019

אריה קוטלר ז"ל

אנחנו, הותיקים עורכים תוכנית שקראנו לה "הכר את חברך". במסגרת התוכנית הזאת ראינו רובם של הותיקים והכנו עבורם דיסק עם הראיון ותמונות משפחתיות. כשנודע לי על מותו של אריה-התיישבתי לשמוע את מה שהוא ספר בדיסק על עצמו, על עצמו, על חייו, על משפחתו, היה מרתק. אתחיל מהסוף- המשפט האחרון, המסכם – "אני מרוצה, הוא אמר. כמו כל אדם אחר אתה מגיע למצבים ובצומת אתה יכול לפנות שמאלה או ימינה בחיים שלך, יכול להיות שבמקומות אחרים הייתי צריך לפנות לכיוון אחר מאשר פניתי, אבל אני מרוצה ממה שעשיתי. החיים שלי עברו בין חיי הביצועים שלי בקיבוץ ובין האמנות, משהו לנשמה ושזה השלים לי את הסיפור". "הייתי אדם רב תכליתי וזה לא הפך אותי לאיש מקצוע מובהק. אבל לא הסתכלתי אחורה, הסתכלתי תמיד קדימה".

עכשיו אני שנפלד אומר – אריה היה אייקון בקיבוץ, הוא נכח, השתתף והתעניין בכל מה שנעשה בקיבוץ. אצבעותיו נמצאות בכל פינה של הקיבוץ בבניה, בעיצוב ובעבודתו האומנותית. הדואליות של חבר קיבוץ שמצפים ממנו מצד אחד שיהיה פעיל בחיי הקיבוץ ומצד שני של אומן שרואה באומנותו את מסע חייו היה תמיד מורכבת, לזכותו של אריה ייאמר שהוא שלב את שני התחומים. לדבריו, זה אולי פגע בשלמות בשני התחומים, אבל הוא עבר את המבחן בהצלחה. אריה נולד בשנת 1940 במושבות הברון בארגנטינה, משפחתו היתה מסורתית דתית, אביו היה שוחט ומוהל, משפחה ציונית וממנה השראתו של אריה לעלות לארץ. התחבר לעליית הנוער והגיע למשמר השרון, קיבוץ מפותח שלא היה זקוק לנערים עובדים. מכאן הופנה לברור חיל, ולכאן הגיע באמצע הבוץ הגדול. שם התפזרו בגדיו עד כדי תלונה שהגיש בדורות על מה שנעשה לו בברור חיל. התחבר לחברת הנוער הדרורים המפורסמת, שרבים מהם היוו את הבסיס ההתחלתי של ברור חיל וזכו להדרכה וליווי של שני מדריכים – מרים בריח ואהרלה טלנברג, שהקדישו עצמם להם ואותם לא ישכחו. שרת בנחל המוצנח והשתתף בקרבות ירושלים בשנת 1967 ועל כך קיבל מדליה צהלית. עם סיום הפרק הזה בקיבוץ היה ממקימי מפעל הקרמיקה, ניהל אותה והיה הרוח החיה, עצב את הדגמים שזכו לשבח ולהכרה והתפרסמו בכל מקום. אחרי שנים המקום נסגר בגלל התחרות מסין והפך לבלתי רלוונטי מבחינה כלכלית. אבל מוצריו זוכים עד היום להערצה. בהתפרסם צדו כאומן גוייס למחלקת האמנות של התק"ם ניהל את המחלקה ועשה שם עבודה גדולה בהסדרת מקומם של האמנים בקיבוץ, קביעת ימים וזמנים לעבודתם ומתן אפשרות לאמנותם. יצא ללימודים למקסיקו לשנה ובהשפעתו של דב צמיר יצא לשליחות לתנועה בברזיל, שליחות שנאלץ להפסיק בגלל אי התאמתה של המשפחה לתנאים שם.

עם חזרתו התגייס לאחד המפעלים הגדולים שנעשו בברור חיל: הלינה המשפחתית בהנחייתו של חיים אברבוך ובעזרת חברים אחרים היה המתכנן והמעצב של הכנת התשתית להקמת הבתים ולהתאמתם ללינה המשפחתית. שלט וקבע בתכנון ובשלב הבנייה.

בד בבד עסק בציוריו ובפיסול, עבודות הפיסול שלו מפארים פינות שונות בקיבוץ. שנים רבות עסק אריה כמרכז בניין וכשסיים הקדיש עצמו לסדנא שהקים ועסק באופן אינטנסיבי בפיסול, הוא שקע בעבודות הפיסול, וכפי שהוא אומר – מתוך הרגשה שזה יגמר באיזשהו שלב.

אריה ערך בהצלחה תערוכות של עבודותיו במקומות שונים בארץ, בגרמניה, בארגנטינה, ומקומות אחרים. באומנותו ובקיבוץ אריה לא היה ראש קטן, היה ראש גדול, אכפתי על מה שקורה מסביב, חבר לחברים, אומן ואיש מעשה.

לצידו היתה תמיד רחל, שאותה פגש עוד בצבא ואשר לוותה אותו בכל השלבים ובעצמה מילאה תפקידים חשובים בקיבוץ.

אנחנו, חברי הקיבוץ, משתתפים בצערה של רחל, של הבנים, נעמי ושל יוסי ואורי ובני ביתם. אריה תחסר לנו, לך בשלום יהי זכרך ברוך.

כתב וקרא – אברהם שנפלד
מרס 2019